

www.prerag.sk

Prešovská rozvojová agentúra

Vzdelávací program

Špecializovaný vzdelávací kurz: Inštitucionálna diskriminácia seniorov

Projekt: Striebro spoločnosti a studňa múdrosti

ITMS2014+: 312041Q008

Vypracovala: Mgr. Marta Petijová, metodička

Schválila: Ing. Iveta Stromková, gen.riaditeľka

Úvod

Pilotný vzdelávací kurz je zameraný na zníženie výskytu diskriminačných prvkov vo verejných inštitúciách pri styku s CS - za účelom znížiť diskrimináciu seniorov a senioriek hlavne pri využívaní e-služieb poskytovaných verejnými inštitúciami a zabezpečiť, resp. prezentovať ich dostupnosť.

Učebný plán kurzu obsahuje súbor poznatkov zo sociálnej psychológie, výpočtovej techniky, elektronizácie komunikácie a informácií o moderných spôsoboch bezpečnej komunikácie a vyhľadávania informácií.

Značnú časť kurzu tvoria praktické cvičenia, resp. opakovacie cvičenia zamerané na zapamätanie si základných, teraz získaných informácií, prehľbovanie si existujúcich vedomostí a informácií a praktických zručností pri riešení konkrétnych prípadov a ich aplikácií v praxi.

Pilotný vzdelávací kurz je zameraný na zníženie výskytu diskriminačných prvkov vo verejných inštitúciách pri styku s CS - za účelom znížiť diskrimináciu seniorov a senioriek hlavne pri využívaní e-služieb poskytovaných verejnými inštitúciami a zabezpečiť, resp. prezentovať ich dostupnosť

Cieľ:

Cieľom predkladaného vzdelávacieho špecializovaného kurzu nie je zvyšovať kvalifikáciu účastníkov vzdelávania, ale získať zručnosti, nevyhnutné k ovládaniu bežných elektronických zariadení. Okrem zručností je súčasťou kurzu aj učenie sa počúvať a čítať s porozumením vo vzájomnej elektronickej komunikácii. Celý proces vzdelávania zohľadňuje schopnosti a možnosti predpokladaných účastníkov kurzu, ako je sústredenosť, motorika, mentálna pamäť, technické zručnosti, prístup k technike a jej dostupnosť v domácnosti. Bezbariérovosť fyzická a duševná je najdôležitejším predpokladom úspešnosti uvedeného vzdelávacieho kurzu.

Čiastkové ciele

1. Informovať o legislatívnych európskych a slovenských opatreniach na podporu seniorov.
2. Prezentovať nové preventívne a vzdelávacie aktivity pre seniorov a seniorky, ktoré obmedzia ich sociálne vylúčenie, chudobu a diskrimináciu
3. Aplikovať nové služby digitálnej súčasnosti pre seniorov a seniorky podporujúc ich ďalšie aktívne zapojenie v spoločnosti bez diskriminácie a ohrozenia v digitálnom svete

Cieľové skupiny

- Seniori a seniorky , vek nad 60+
- Zamestnanci a zamestnankyne

Dôvod:

Uvedená skupina seniorov/senioriek je mimo ekonomicko-aktívneho diania a poberá starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok. V čase aktívneho pôsobenia na trhu práce ich vzdelanie, profesia, pracovná náplň a činnosti nevyžadovali obsluhu, resp. používanie informačno – komunikačných technológií IKT). V čase ich pôsobenia na trhu práce, resp. ako zamestnanci a zamestnankyne, tieto IKT ešte neboli tak k dispozícii, resp. boli drahé a málo dostupné pre väčšinu obyvateľstva, internetom bola pokrytá len ¼ územia SR, aj to len väčšie mestá, resp. bol využívaný len v administratíve na vybraných pracoviskách a pozíciách. V súčasnosti seniori/ky najviac využívajú mobily, ale aj tie prešli rýchlym vývojom a z tlačidlovej formy prešli na dotykovú, čo je vzhľadom k zhoršenej motorike, zraku a sluchu opäť dôvodom na obmedzenia, ktoré im spôsobujú problémy pri komunikácii s vonkajším okolím. Elektronizácia verejných inštitúcií a prechod na internetovú komunikáciu sa stáva pre nich neprekonateľnou prekážkou.

Zamestnanci a zamestnankyne v organizácii realizujú projekty pre verejnosť a ich aktivity sú zamerané na ich informovanosť a osvetu, so zameraním na poukazovanie diskriminácie a protispoločenského správania. Preto je potrebné, aby boli vzdelaní v téme diskriminácie, aby pri aktivitách zohľadňovali všetky prístupy.

Vstupné vzdelanie

Požadované vstupné vzdelanie pre zaradenie do uvedeného kurzu nie je bližšie špecifikované a nie je podstatné pre vzdelávanie, nakoľko v kurze nejde o zvyšovanie kvalifikácie, ale zlepšovanie zručností, ktoré sú využívané v bežnom živote pri vzájomnej komunikácii a styku s inštitúciami. Taktiež v uvedenom kurze budú poskytované všeobecné informácie, zlepšujúce orientáciu v spoločenskom živote a platnej legislatíve, súvisiacej s diskrimináciou, resp. postojom niektorých skupín obyvateľstva k zraniteľným/znevýhodneným skupinám obyvateľstva žijúcim v Slovenskej republike. Kurz prebieha v skupine, ktorá je pomerne početná, preto hlavne praktické časti v Module 3 budú prebiehať ešte v menších podskupinách, s dôrazom na jej potreby (opakovanie – overovanie porozumenia, vysvetlenie novej terminológie, časový rozvrh výučby, tempo vzdelávania, spôsoby výučby, druhy pomôcok a iné).

Profil absolventa

Absolventi kurzu získajú základné technické zručnosti na ovládanie svojich mobilov, notebookov, tabletov, resp. počítačových zariadení. Zároveň získajú informácie v oblasti legislatívy zaoberajúcej sa témou násilia, diskriminácie, definovania obete, dostupných sociálnych služieb, pracovnoprávných novínok pre pracujúcich dôchodcov, a i. Okrem toho získajú zručnosti týkajúce sa „čítania s porozumením“ hlavne zmlúv, formulárov, pokynov a iných písomností, s ktorými sa stretávajú v bežnej komunikácii.

Absolvent si vedomosti a zručnosti v oblasti:

- prehodnotenia vlastných schopností a získa (obnoví) vieru vo vlastné sily
- efektívnej komunikácii
- efektívneho a bezpečného vyhľadávania informácií, resp. komunikácie
- spracovania bežných formulárov a komunikácie na internete
- ovládanie mobilu (otváranie a zasielanie príloh, nahrávanie hovoru, fotenie, ukladanie kontaktov a zmeny, svietenie, predvoľba častých kontaktov, ICE, mailová komunikácie cez mobil a i.)
- ovládanie vlastného tabletu, resp. notebooku
- práca s aplikáciami (elektronická peňaženka, meranie tlaku, krokov, Viber, Whatsapp, Facebook, Massanger a i.)
- techniky komunikácie s nežiadúcimi osobami a pamäťové body v neznámom teréne.

Absolvovaním tohto kurzu sa výrazne u seniorov zvyšuje šanca na využívanie vlastnej IKT, ktorej používaním dôjde k naplneniu zámeru Vlády SR zjednodušiť administratívu vybavovania a komunikovania s inštitúciami, odstrániť byrokraciu pri týchto procesoch. Kurz je poskytovaný bezplatne, tak ako aj všetky ostatné časti programu (poradenstvo ambulantné, skupinové, terénne, informačno osvetové kampane, resp. prednášky a workshopy).

Metódy výučby

V kurze sa budú uplatňovať viaceré metódy výuky akými sú, prednášky, diskusie za účelom overovania porozumenia a pochopenia, digitálne a elektronické ukážky, domáce úlohy, v ktorej lektori vysvetlia teoretické východiská a praktický postup. Na nich nadväzujú cvičenia zamerané hlavne na praktické zvládnutie problémových okruhov, pri ktorých sa uplatnia metódy sociálno-psychologického výcviku.

Forma záverečnej skúšky

Podmienkou získania potvrdenia o absolvovaní kurzu je absolvovanie všetkých 3-och modulov.

Celkový rozsah vzdelávacej aktivity

Výučba prebieha v dĺžke 20 vyučovacích hodín (1 hodina = 60 minút). Okrem toho majú lektori/ky k dispozícii hodiny aj na prípravu, podľa overenia schopností účastníkov.

Učebná skupina pozostáva z max. počtu 25 poslucháčov. Teoretická výuka je kombinovaná s výcvikom praktických schopností a zručností, ako aj riešením prípadových štúdií. Metódy výuky sú aktivizujúce a motivujúce.

Modulový kurz, špecializovaný

1.modul: teória :	Legislatíva k téme diskriminácia seniorov
2.modul: praktické cvičenie:	Interaktívny tréning
3.modul: teória + prax:	Vyhľadávanie + znaky diskriminácie v inštitúciách

Učebná osnova modulového kurzu: “Inštitucionálna diskriminácia seniorov”

Modul 1:

Teória: Legislatíva k téme diskriminácia seniorov

Počet hodín:6

Počet lektorov/lektoriek: 2

Metóda: prednáška, diskusia, spätná väzba, citácia, ukážka

Témy:

Objasnenie samotného pojmu senior

Seniori v dnešnej spoločnosti

Ústava SR, Antidiskriminačný zákon, Charta ľudských práv

Zákon o rodine, Zákon o obetiach trestných činov, Zákon o sociálnych službách

Inštitúcie zaoberajúce sa sledovaním diskriminácie

Doporučená literatúra: platné, resp. aktuálne zákony SR, Vládne programy zamerané na problematiku seniorov (Stratégia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti na roky 2016-2020, Stratégia aktívneho starnutia – podkladová štúdia, Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 -2020)

Pozn. Vzhľadom k početnosti skupiny (25) je nevyhnutná priama účasť 2-och lektorov/lektoriek k overovaniu porozumenia a poskytovania pomoci pri vzdelávaní.

Modul 2:

Praktické cvičenie: Interaktívne tréningy

Počet hodín:6 ,

Hranie rolí - prezentácia vlastných skúseností a praxe účastníkov – technika zrkadla /sledovanie reálnych situácií a ich správne riešenie, interpretovanie a praktické užitie digitálnych reálií; vyvolávacie systémy, e-komunikácia, internetová a mobilná komunikácia

Práca s PC, NTB, resp. tabletom a mobilom, e – komunikačné nácviky

Pamäťové mapy, tréningy pamäti a asertívne techniky odolávania nátlaku,

Doporučená literatúra:

Pozn. Vzhľadom k početnosti skupiny (25) je nevyhnutná priama účasť 2-och lektorov/lektoriek k overovaniu porozumenia a poskytovania pomoci pri vzdelávaní

Pozn. Vzhľadom k početnosti skupiny (25) je nevyhnutná priama účasť 2-och lektorov/lektoriek k overovaniu porozumenia a poskytovania pomoci pri vzdelávaní, resp. práca v dvoch skupinách.

Modul 3:

Teória a prax: Vyhľadávanie a znaky digitálnej diskriminácie v inštitúciách

Počet hodín: 8

Počet lektorov: 2

Obsluha vyvolávacieho zariadenia v inštitúciách, automatov -kávomaty, bankomaty, parkovací automat, vydávanie cestovných lístkov, objednávanie sa elektronicky k špecialistom, práca s portálom E-Slovensko, privolanie pomoci – 158, 155 a 112, a pod..

Pojmoslovie a terminológia v e-formulároch, v digitálnych reáliách – ikony, emotikony, piktogramy

Práca s internetom, mobilom – digitálna šikana a ohrozenie

E-mailová komunikácia – pomoc a ohrozenie seniora,

Praktická obsluha mobilu a iných elektronických zariadení

Bariéry fyzické a mentálne, dostupnosť a prístup k verejným službám

Doporučená literatúra:

príklady dobrej praxe – projekty (Prešov – mesto priateľské pre seniorov; Optimalizácia a zefektívnenie poradenských služieb a i.), diplomové práce, tlačové správy a články, web portály

Pozn. Vzhľadom k početnosti skupiny (25) je doporučené pracovať v 2-och samostatných skupinách (po 12, 13 účastníkov), z dôvodu aktívnejšie zapájania sa.

Počet účastníkov v kurze: max 25

Počet lektorov: 4

Počet metodikov: 1

Odborné požiadavky na lektorov/ky:

Lektori/ky – min. 5 rokov praxe, metodička min. 10 rokov praxe

Materiálno-technické zabezpečenie kurzu

Učebná miestnosť: plne vybavené kancelárskym nábytkom (stoličky s možnosťou písania, resp. písacie stoly samostatne)... pri cieľovej skupine seniorov, doporučujeme systém školského vybavenia. Pre potreby vzdelávania v Module 3 odporúčame 2 samostatné učebne v prípade paralelnej výučby.

Technické vybavenie: notebook, multifunkčné zariadenie, pripojenie na internet, mobily, fotoaparát, flipchart, datatprojektor, technické pomôcky: USB, zálohový disk, monitorovacie zariadenie, TV, resp. plátno.

Materiálne vybavenie: kancelárske potreby a pomôcky (papier, obaly, písacie potreby, fixy, flip.papier, lepiace štítky, literatúra, články, fotografie, letáky a i.)

Ostatné: kuchynka, sociálne zariadenie.

Občerstvenie: vzdelávanie v Moduloch 1 a 2 trvá 6 hodín, preto budú realizované častejšie krátke prestávky s poskytnutým občerstvením (káva, čaj, minerálka, obložené bagety, sladké pečivo).

Personálne zabezpečenie:

Metodička:

Mgr. Marta Petijová

Lektori/ky:

JUDr. Elena Krušková - legislatíva pre seniorov v európskom a slovenskom právnom systéme

Mgr. Apolónia Sejková – diskriminácia a sociálne systémy v legislatíve, metodika práce s cieľovou skupinou

PhDr. Vladimír Husár – digitálne zručnosti seniorov

Ing. Martin Vysocký – digitálne zručnosti, ovládanie elektronických zariadení v domácnosti.